

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorvm
Regvlarivm Infirmis Ministrantivm**

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. XI. Camillus domos alias fundat, & aliorum Xenodochiorum curam
suscepit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

C A P V T X I.

*Camillus domos alias fundat, & aliorum
Xenodochiorum curam suscipit.*

Postquam Camillus ad decimam quintam Aprilis, anno M. DC. II. tertium Generale Capitulum Romæ celebrasset (hoc est postridie eius diei, quo Cardinalis Salvatus Protector obiit, cuius extremo certamini atque morti idem Camillus praestò adfuit) continuato ardenti proposito adiuuandi pauperes, mense Iunio in sequenti curam suscepit Xenodochij sanctæ Annæ Ferrariae. Anno autem M. DC. IIII. mense Iulio rogatus a primoribus Communitatis Viterbiensis, ibi domum fundauit: ubi posteà nostris donatum est templum sanctæ Mariæ à Podio, munus quoque administrandi Xenodochij Neapoli verò sub initium anni M. DC. IV. trium Nosocomiorum curam suscepit, hoc est, Annuntiatæ, & Incurabilium, & sancti Iacobi Hispanorum. Quis porrò labores eius & sudores, quos in Nosocomijs nuper ab se receptis plurimos subiit, satis oratione prosequi possit? præsertim cùm in illis spiritum deuotionis ac pietatis introducere, & charitatem in frigidis istorum mercenariis.

rum ministrorum pectoribus propè extin-
ctam redaccendere laboraret. Cuius rei, ne
copia satietatem afferat, vnicum exemplum
referam, & illud solum opus memorabo,
quod in Xenodochio Incurabilium solitus
erat Neapoli factitare. Volebat igitur bonus
Pater, ut primâ Dominicâ cuiusque mensis
non modò omnes infirmi, sed etiâ cuncti in-
firmis ministrantes, & alij qui in aliquo essent
officio, peccata Sacerdoti confiterentur, &
venerabilis Eucharistiae Sacramentum susci-
perent: ita ut vnam solemnissimam Com-
munionem generalem quotmensibus exhi-
beret. Quamobrem iubebat, ut tam sabbato
antecedente, quâm ipsâ Dominicâ manè an-
te lucem Nouitij omnes; & cuncti domus
Confessarij ad id opus adiutum irent; Noui-
torum porrò vnicuique certum assignabat
infirorum numerum, qui ab illis ad bene
instituendam Confessionem instruerentur;
Patrum item Confessorum vnicuique to-
tidem ægros qui ipsis confiterentur, attribue-
bat. Neque eo contentus, quoniam id suffi-
cere non iudicabat, ipsemet in medio stans
Xenodochio, ferventissimam ad eos adhibe-
bat exhortationem de deuotione ad suauis-
simum illum panem cælestem afferenda, so-
lebatq; dicere inter alia: *Ah, Fratres mei, abs-
trahite cor vestrum à luto terræ huius, & cogi-*

N 3 tate

198 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
tate vobis quām primum intra vos recipien-
dum esse eum, qui creauit cælum & terram, &
vnuersum hunc mundum. Ille est qui nobis
tam dedit, & pro nobis carnē assumpsit, & mor-
tem pro nobis subiit. Ille est qui cælum nobis
preparauit, si quidem boni fuerimus; & infi-
num, si mali. Quare cauete, ne eum extra gra-
tiæ statum recipiatis, ne fortè subito vos tem-
piuos absorbeat. His ac similibus uti verbis fo-
litus erat, antequam sacra inchoaretur Com-
munio, deinde cum Sacerdos illam incho-
turus, sacrosanctam monstrans Hostiam di-
ceret, Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata
mundi, tum Camillus flexis coram illo iustiæ
Sole genibus, totus ardenti amore succen-
sus, Ecce, inquietabat, ô Fratres, nostra salus; Ec-
ce, ô pauperculi, nostra diuitia: agitatum, in-
te obuiam Domina cæli, qui ad vos venire
dignatus est in loca hæc immunda, ad faciendum
pacem cum animabus vestris. Poscite ab eo pa-
catorum vestrorum veniam: ille est enim ip-
se, quem vos toties offendistis: & certi estote,
si cum vera pænitentia, & cum firme proposito
numquam eum amplius offendendi poposciri-
tis, eum vobis certissimò cōdonaturum. Nequa-
quam vero dubitetis, licet gustare panem, vider
panem, tangere panem videamini: non est, nis-
tis sacratissimis latet verū Corpus, & Sanguis

& Anima, & Diuinitas Christi Filij Dei, nati
e Maria virgine, qui huc ad iudicandum ven-
turus est. Adorate proinde illum ex toto corde,
peccata vestra amare plangite, orate ut vobis
ignoscatur, & vos saluet: quandoquidem ea solùm
de causa ad vos venit, ut vos saluet atque san-
ctificet. Cùm autem post hæc idem diuinissi-
mum Sacramentum ad infirmos circumfer-
retur, ipse Camillus retrò flexis genibus, &
accensa in manu candela prosequens, totus
amore liquefiebat, neque cessabat vñquam
ore ardenti res celi altissimas enuntiare. Quo
etia tempore curabat paruulos hymnos huic
rei opportunos in organis decantari: vt multi
quoque sacerdotes iis ad deuotionem mirifi-
cè excitarentur, qui eius sancto exemplo per-
moti, illa hora ad Xenodochium cum tædis
ad eiusmodi opus deputatis se conferebant.
Absoluta infirmorum Communione, succe-
debat continenter Ministrantiū, & aliorum
Officialium, ac postremò Fratrum nostro-
rum, ipso Camillo purificationem manu sua
omnibus porridente. Idem ferè factitauit in
Xenodochio Annuntiatæ: vbi non raro ipse-
met per se, quāuis Generalis Ordinis, cùm
sanctissimum Sacramentum per Xenodo-
chium deferretur, præibat tintinnabulū pul-
sans, & tædam manu gestans, aut certè vas
aquaæ sanctæ comportans, perinde ac si sim-

200 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
plicissimus foret Clericus: nec vñquam de-
sistebat exhortari, & memoriam excitare, at-
que ad deuotionem erga tam diuinum Sacra-
mentum infirmos expergefacere. Ex quibus
facile intelligi potest, primam Patris nostri
intentionem in suscipiendis tot Xenodochiis
non fuisse solūm suscipere simplicem corpo-
rum curam, sed etiam introducere in ea loca
sanctum Dei timorem, & medelam salutem.
que animis afferre: quæ res proculdubio lon-
gè est alterā nobilior, & diuinæ Maiestati ac-
ceptior. Insequenti deinde Iulio, ex multis
laboribus, qui diu noctuque in suprà dictis
Xenodochiis illum exercuerat, in grauem &
lethalem infirmitatem ex dolore renum in-
cidit, quo non mediocriter se confectum sen-
tiens, primas cogitationes de abdicando Ge-
neralatus officio, vti posteà fecit, exsuscitare
est aggressus. Omnes porrò suprà memorat
domorum fundationes, & Xenodochiorum
curæ admissæ ab eo fuerunt in Pontificatu
Clementis VIII. qui è viuis excessit ad diem
quartam Martij anno M. DC. V. quem secutus
est ad vigesimam septimā sequentis Leo XI.
eius successor, qui creatus fuerat Pontifex ad
secundam eiusdem mensis Aprilis, ob cuius
mortē assumptus est in Pontificatū Camillus,
Cardinalis Burghesius Romanus ad decimā
sextam Maij eiusdē anni, & vocatus est Pau-
lus V.

lus V. quo anno octauâ Iunij diuisa est Reli-
gio in Prouincias, creatiꝝ; in illis Prouinciales.
Paucis pōst diebus **Camillus** domum vnam
fundauit Bocchianici in sua patria, & vnam
alteram Teateꝝ, vbi paruulum quoddā susce-
pit Xenodochium. Anno sequenti M.DC.VI.
ad secundam Martij datus est Religioni no-
stra à Pontifice Protector Cardinalis Ginna-
sius, antiquus Camilli amicus, & eius studio-
fissimus. Mensē autem Nouembri, postulante
atq; instantē Comite **Alexandro Sforza**, do-
mū fundauit in Burgonou, quōd vellet, vt
aiebat, experimentū capere, quem in exiguis
& infrequentibus locis (vbi non sunt Xeno-
dochia, sed tota occupatio tantūm circa mo-
ribundos versari debet) Religio esset habitura
successum. Iam verò anno Dñi M.DC.VII. ad
xix. Februarij ministeriū admisit magni Xe-
nodoxij Genuensis, cùm aliquot annis priūs
minoris in eadem ciuitate curam suscepisset.
Hoc eodem anno misit P. Franciscum Anto-
nium Niglium ad vrbē Calaten, ad fundan-
dam ibi domum Illustris illius Communita-
tis rogatu. Omni etiam ope contendit assu-
mere Xenodochia Romæ, Messanæ, Panor-
mi, & aliarum quarundam ciuitatū, sed Pa-
tronii semper sese opposuerunt, iusseruntq; so-
lis illorū visitationibus esse contentum. Post-
quam ergo ardens eius charitas Religionē ad

N 5 tam

202 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
tam multa loca propagasset, & tanta Xeno-
dochiorum onera suis suorumq; humeris im-
posuisset, cœpit bonus Pater grauissimis ex-
erceri curis atq; anxietatibus, nō modò à qui-
busdam Patronis, & aliis dictorum Xenodo-
chiorū Officialibus, qui quadam Religionis
emulatione atq; inuidia impulsi, non satis be-
nigno oculo eam in dictis locis nidificantem
contuebantur (vnde & multas ei occasionses
incepta deserendi obiectabant) sed etiā quod
debiles teneræ Religionis humeri tanto suffe-
rendo oneri impares forent. Quare in ista
P. Camilli gubernatione Religionis relicta
sunt variis ex causis Xenodochia S. Mariæ
Nouæ Florentiæ, item Annuntiatæ Neapoli,
& Xenodochiolum Genuæ. Sed difficultas,
quæ sæpius Patri nostro curas & anxietates
propter remediorum inopiam peperit, hac
fuit potissimè, nostrorū scilicet morientium
frequentia, & continuæ eorumdem infirmi-
tates ex assiduis laboribus, quos iis in locis
sustinere cogebantur. Quorum ipse tanto
rum incommodorum ex animi magnitudi-
ne contemptor, & solita sua charitate susce-
ptis obligationibus satisfaciendi cupidus, per-
multos admittere in Ordinem coactus est: ad
quorum sustentationē necessariò aggrauada
fuit Religio magno ære alieno, non sufficien-
tibus in tam multos eleēmosynis ordinariis.

CA